

Діло

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 18., II. пов.
—
Конто почт. шпанд. 26.726.
—
Адреса теле: „Діло—Львів“.
—
Число телефону 565.
—
Рукописів
редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:
місячно . . . . . 5— К.
чвертьрічно . . . . . 15— „
піврічно . . . . . 28— „
щорічно . . . . . 56— „
у Львові (без доставки):
місячно . . . . . 4— К.
чвертьрічно . . . . . 12— „
піврічно . . . . . 22— „
щорічно . . . . . 44— „
в Німеччині:
піврічно . . . . . 28— М.
щорічно . . . . . 56— „
За зміну адреси
платить ся 50 с.

Ціна оголошень:
Рядки петитив, двомиліметровий або його менше 60 с., в надзвичайно важливих випадках 1 К., в особливо важливих 1 К. 50 с., в особливо важливих 2 К. Слова товстим друком виділено. Оголошення на суботу і неділю подвійна.
Постійні оголошення за особливим укладом.
Один примірник коштує у Львові 16 с. на провінції 20 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панайно.

У. С. С. на Україні.

Львів 5. липня 1918

Все більше місця відімає с. р. стоїть на безв'язку формаци галицьких українських стрільців на території Української Держави — тої держави, за яку стільки сердечних тодішніх стрілецьких склали свої голови підчас сеї довгої війни. Однак не в кінцем мая с. р. розпочала ся робля галицького українського стрілецтва на Україні. Розпочала ся вона ще на Українській Центральній Раді і Генеральному Секретаріату. Розпочала ся — скажімо вірніше — за підказом, а значно вірніше і в значно скромніших розмірах, ніж воно могло було і повинно було стати ся, якби в тодішніх правителів української держави знайшла ся була потрібна міра розуміння психології відомих „3 1/2 мільонів“ свого, місцевого, себто бувшого російського, тоді вже з імені українського війська, — тай якби тодішні відповідальні українські політики були звільні в час панування вище відомих парткулярних настроїв супроти „галичан“ і „галичанщини“, настроїв яким сумний теоретичний пам'ятник збудував проф. Михайло Грушевський в своїх психологічно-політичних ширкованях про органічну низишність і духовну меншеартність галицького українського елемента в порівнянні з елементом Придніпрянщини. Коли в умах і серцях визначних снів народу вкорінити ся такі теорії про цілу велику галузь народу, то факт такий не може остати ся без сумних наслідків...

До галицьких У. С. Стрільців і галицьких полонених звернула ся Українська Центральна Рада і Генеральний Секретаріат аж у часі, коли на сі органи молодої української держави наступає уже сумерк і то був найвищий час відкликнутись до галицьких українських воєнків, котрі так довго надармо предлагали своєю вірною службою українській державі. Був час найвищий і було вже — за підказом. Галицьким Українцям з радів У. С. С. і полонених австрійських жовнірів остала ся тільки сумна задача: боронити Київ перед повною большевицькою напавою і хмарою внутрішньої „нейтральності“, тай задача суаровжати тодішніх германців української держави з ученим теоретиком протигалицьких настроїв на чолі — в їх традиційнім поході з Києва до Житомира і даліше.

З гордістю гляділа галицька Україна на тодішній кривавий труд своїх снів, українських січових стрільців. Славою вкривали їх голови й тоді, коли після повернення режиму Голубовича і проф. Грушевського в Київ галицькі У. С. С. були ядром військових сил української держави.

Час ішов вперед, а з кождим днем і з кождою годиною чимраз ясніше і очевидніше виявляло ся, що система приверненого Німцями українського правительства в самій своїй суті була основана на повній нерозумію вижок внутрішнього і заграничного положення і що кож-

дий разлий день панова-я тої системи означав збільшене небезпек для самого навіть голого існування української держави. Київський державний акт з 29. цвітня був одною з можливих, а може й єдиною в даних обставинах можливою саробою ратувати українську державність перед неминучим зникненням. Нині можна се ствердити голосно: в місяці цвітні с. р. не було — вора і снім коужком найблизших політичних противелів до Голубовича і Грушевського — в Києві й на Україні взагалі ні одного тяжкого людини, яка ве принавала би пекучої потреби змїною правительства in caritate et in membris ратувати з поваги української державної влади бодай те, що ще — можна було ратувати.

На жаль однак

недостача горожанської відваги в серйозних українських коужах з другого боку спричинила, що акт той не доконав ся так і не дав безпосередно таких оводів, як сього треба було наїяти ся в інтересі будучности української держави. А попри сі дві причини заважило на дальшій тяжкій розв'язку повій на Україні у великій мірі також становище, яке до акту 29. цвітня заняла Галичина взагалі, а особібно її представники на Україні, галицькі У. С. С. передовсім.

Деж 29. цвітня був днем іспити державної зрілості для галицьких Українців, котрі були в той час у Києві. Вони мали показати: Як орієнтують ся вони в кончачостях між зрозумілого і внутрішнього положення України? Як вміють вони оцінювати тверді політичні факти, а як легкі політичні фрази? Що їм вище — єдність і консолідованість влади на Україні, чи партійна й фракційна згорілість? Чи розуміють вони невідкладний

постулат нацифікації країни? Тай нарешті: що їм важнійше — українська державність, чи соціалістичні експерименти і невстихаюча революція?

Як зложили галичане взагалі, а У. С. С. особібно — із своїм політичним досвідом більш ніж піввікового конституційного життя — сеї політичний іспит зрілості; яким прикладом вони засіяли закордонній Україні в тих днях проби і міри; яке було їх дальше поведєня по містах і селах України; які були і в овоці сього поведєня — на всі ті питання нехай собі дасть в своїм серці і умі відповідь кождий Українець і кождий український січовий стрілець. Нехай кождий сам себе осудить, хоч би й найстрогіше. І нехай з вислідом свого осуду виведе практичні висновки — поки ще час.

Поки ще час! Бо на Заході і на Сході збирають ся нові хмари, а в невідоме будуче не вірно Україні входити в таким стані, в яким вона опинилась тепер — не без вини також галицьких Українців і їх січів галицьких У. С. С.

Коли кождий У. С. С. мусів собі нераз з жалем повторювати правду що инакше була-б уложила ся теперішність української держави, коли-б Українська Центральна Рада і Генеральний Секретаріат були в свій час зрозуміли значіне галицького військового елемента, карного і національно певного серед хитань внутрішньої революції, — то будучий історик останніх двох місяців мусить собі сказати, що инакше стояла-би нині справа української влади, як би в критичних днях від 29. цвітня члени галицької української суспільности, в їх числі й У. С. С., були доставили державним своїм землякам більшу і соліднішу міру досвіду й розуму політичного, ніж була та, котру вони в дійности доставили.

Кріза українського кабінету.

Від власного кореспондента.

Київ, 3. липня 1918.

З ріжних вісток, що позичають ся в тугошній українській пресі, можна ствердити один факт: міністерська кріза до тепер не розв'язана. Як було відомо, німецький посол бар. Мум із'їв до Берліна, — з його відорожжя лучче наді на деяку зміну політики Німеччини і реконструкцію кабінету. Про резульат поїздки до тепер нема докладніших вістий. „Одесская Мысль“, що виходить на місце „Молодої України“ 2. липня, подає тільки коротку вістку, що по відїзді бар. Мум атмосфера напруженого вижидання дещо облягла ся: угвердилась думка про міністерський блок, позвила ся надія на мирне переїздене реформа, в пер-

шій мірі аграрної. Старі міністри, як кажуть, не ведуть вже своїх реформ, а чекають переміни. З кандидатур появило ся в пресі імя українського діяча і публіциста А. Салікозського на портфель міністра внутрішніх справ. Ишою дорогою дзнаємо ся, що будучий міністром заграниччя уважають Дмитра Донцова. — Але є також чутки ишого змісту. Неукраїнські елементи готують кабінет ще більше правий, як кабінет Лизогуба. Певне значіне приписують побутюванню П. Милошова і В. Набокова в Києві, що переговорюють з українськими кадетами. Вони, пише „Одесская Мысль“, підготовлюють тут по чату для загально-російських установчих зборів і думають знов про від'їздення країни російської імперії на основі федерації. (?)

Гетьман Скоропадський про Україну й Московщину.

Промова Гетьмана до українських учителів.

Для 29. червня були прийняті в Гетьманом слухачі учительських курсів в числі коло сотні душ. Гетьман виголосив осью промову:

Панове вчителі! Більше, як 250 років минуло з того часу, коли Україна здалась Переяславською умовою з Московщиною, як рівна з рівною.

Весь сей час обіднаного життя України з Московщиною можна назвати тяжким 250-літнім ярмом національної неволі народу українського. На прогнізі цього довгого часу московська політика „обрусєня і централізму“ зробила те, що нарід український забув, хто він і чий вони діти. Дішло назіть до того, що більшість снів

ж. з Моравської Острави до Львова. Команда займає свій дагний львівський при пл. Бернадинський. Бюро п. і к. інтендантури знаходяться при вул. Словацького ч. 2, навпроти головної пошти. Інтендантура крайної сировини знаходиться при вул. Охоронок ч. 4.

— Великий Фестивал устроює Союз III. у Львові в неділю 7. липня с. р. при ул. Городській ч. 95. (танці, колесо шаста, лотерія фантова, переїзони в мішках і багато інших несподіваних) початок о год. 3. по полуд. Ціла музика веліничників, буфет передвечірній, чистий дохід призначений на будову власної домівки Союзу III. Просить о численну участь — Старшина.

— В приватній українській гімназії в Яворові відбув сь 26. червня с. р. перший іспит зрілості приступлю сімох звичайних учеників гімназії і всі його вложили, а се: Едгард Гронський, Іван Кінаш, Остап Мекда (з відзначенем), Стефан Масюк, Семен Харамбура, Михайло Худа, Микола Шенельський.

— Загальні Збори Філії Просвіти в Сколім відбувуть ся в середу дня 10. липня с. р. о 11 год. рано в салі магістрату.

— З Калушани пишуть: Дня 14. липня с. р. відправит ся в церкві в Калуші торжественна Служба Божа по річниці річниці увільнення Калушани від найзду диких горд російського війська. Того-ж дня по полудни відбувде ся на ціль відбудови Народного Дому і сплати Сирітської Хати, відложеної на сей день на річниці непогоди великий Фестивал в правами Січей і Соколів з дуже багатию лотерією фантовою — і багато несподіванками. Комітет подбав більше яко 1000 виграних, а в тім сіль, цукор, тютюн і багато інших ужиточних річей. Місце збирне коло Народного Дому о год. 1. по полудни — вразі непогоди відбувде ся забава народна і змарок фантів в читальні „Просвіти“ о год. 5. по полудни. З огляду на шль просимо о як найчисленішу участь. — Комітет.

Народний фонд.

Зібрані датки надлежить переслати до Краєвого Союзу кредитового у Львові, Ринки ч. 10., ч. вка. кн. 5000.

Курс жіночого господарства домашнього

„Сільський Господар“ оповіщує:

Програма заводного курсу жіночого домашнього господарства, полученого в курсом прог господарству відбудову краю, зладженого Краєвим Товариством господарським „Сільський Господар“ в передуміну в Впр. Ізменатем С. С. Василянком у Львові, який відбувде ся в днях від 26. липня до 30. серпня с. р. в інституті С. С. Василянком при вул. Потоцького ч. 95.

Перед полуднем будуть відбувати ся практичні вправи з обсягу домашнього господарства, огоредниства, садівництва, плекання домашніх звірят, як також вправи в емпіричному друванні і фермулярів потрібних подань о відбудову господарства.

По полудни від 1—7 годни наука теоретична. Вигладити будуть: 0. Пеленська, учит. госп. домашне господарство тво. Л. Лемінська, учит. госп. кухарство, плекане яри і годівля криликів. Д-р С. Дрмалік: плекане дітний. Д-р Іван Куровець: гігієна хати, одіж, плекане хорих і поміч в наглих випадках. Ісп. А. Терпиляк: плекане овочевих дерев, корчів і перерібка овочів. Ісп. о. Мельник: молочарство. Ісп. М. Холєвчук: годівля дрібних домашніх звірят, плекане сівожатий і пасовишк. І. Маршків: пасічництво. Ісп. Юліян Павльковський: управа рілі і господарських рослин. Ісп. М. Творидло: годівля рогатої худоби, економічні основи кооперації. Ісп. Ю. Левинський: техніка відбудови краю. Судія В. Цегельник: госпа поміч населеня. В. Савчак: круг діланя Централі для господарської відбудови Галичини. Ісп. Евст. Натирний: справи агропівдичній і кружки консументів. Д-р А. Бариліак: австрійські весні повички. В. Банд: повички в весних Забедних кредитових. Д-р С. Витвицький: опіка над сиротами.

В неділі і свята по полудни будуть відбувати ся вправи в навчанню на теми господарські після вказівск референтів.

При кінци курсу відбувде ся іспит, на основі якого дістануть учасники свідоцтва відбудови того курсу.

Звертає ся увагу, що в інтернаті С. С. Василянком є ще кілька вільних місць, тому можна ще вносити поданя до 10. липня на адресу: Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові, вул. Зіморська ч. 20.

Передовсім інтелігентні жінки, що мешкають в місцевостях далеко віддалених від міст, нехай не занедбують нагоди, яка скоро не дучить ся, шоби познаксмити ся з основами і способами як прийти населеню в помочю при відбудові рільного господарства.

Немаможні учасниці можуть дістати субвенцію на покритє коштів і удержаня в інтернаті.

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

созданы на асумітвості іспитів в Краєвий Союз Кредитовий у Львові, — число вказівск: шадничей 4.000.

ОПОВІСТІ.

Субота, 6. липня 1918.

Няні: греко-лат. Аргентин мч. — римо-лат. Ісаї прор.

Звнтра: греко-лат. Рідко ся Івана — римо-лат. 7. Н. по В. св.

Репертуар Укр. Нар. Театру Т-ва „Бесіда“ у Львові під дирекцією К. Рубчанової відиграє дня 7. с. м.:

В ізділью „Жиділку вихрестку“, драму на 5 дій Тогобочного.

Білети скорше можна дістати в „Народній Торговлі“, а в день представленя при касі театру від год. 5 по пол.

Батько мнимим акбевингом жінки На сім тлі оснований фантастичний роман знаменитого французького письменника Бальзака „Феррагус“, який висвітлює тепер Кіно Коперник. Твір сей о незвичайно сильнім драматичнім напруженю заслуге на загальну увагу. Програму се го тяжня доповняє знаменита американська комедія п. н. „Предавля леду“. Музика, як завжди, стоїть на вершю свого лавданя. ХХХ.

Всіх священників львівського деканату, просять ся, шоби як найскорше зволити подати на руки підписаного чи і кілька потребуючи шкіри на обува для себе і членів своєї родини. — В. Скоробогатий, Голоско п. Замарстинів коло Львова. 34.

Курси приготованя до іспитів в Коломїї. 1. до семінарійної матури, 2. вступних іспитів на посадинокі роки учительської семінарії 3. в уквіченій віділової школи і допоодиноких клас, 4. вступних іспитів до торговельних шкіл і промислових увалжусь для сих учеників і учениць, що потерпіли ізва війни та стратили літа науки і бажалиби за рік переробити матеріал з двох клас (способи) а дуже пилні навіть більше. В жінч є дешеве кухня, де ученики (ці) одержують за нязку оплату обід, а бідні безплатно. Можно числити також на примішене у бурсах. Зголшеня прийме і подає поясненя (на відповідь приглати марку) — Василь Витвицький в Коломїї, ул. Українська ч. 11. 31. 1—3.

Позір!! Ми Українці — жовніри при 26. корп. в команді зібрані на цілі українського жіночого комітету у Відні 16 К. жертводавці: Йосиф Кеструбак — Кодаге — 4 К., Никола Шгильга — Грушка — 6 К., Дмитро Білейчук — Вікно — 4 К., Степан Цугкен — Заставна — 2 К. Жертва невелика, бо нас ту не багато, але кличемо усіх товаришів, чи те в полі, чи в кадрі, шоби пішли за нашим приміром і зарядили збірку на цілі Українського Жіночого Комітету (Wien VIII Langgasse 5/6), котрий одиникий так ревно і шльо займає ся долею українського жовніра. 38.

При Філії Товариства „Сільський Господар“ в Бурштині засновано для повітових скругів судових Бурштин і Болшівці канцелярію правної пряди, примішену в десмі Філії читальні „Просвіти“ в Бурштині. 1. 5—5

Управя тов. вг. кредиту „Бесіда“ в Сяноці подає до відома своїм П. Т. вкладникам, що від 1. липня 1918 р. буде платити від їх вкладок по 3 проц. 26 2—2

Позір! Старі будинки як хати, столоди стаїні всякого іспітну в добрім стані т. є підвасм здорсте дерего, будовані в способ підгаландський, як і інших будігельних матеріалів достарчить фірма Рибак Тимотеї Закопана в Катруся ч. 7. 1198 20—30

Тов. Звуаєри зволитє подати свій адрес. Ст. Індішеїський, вул. Крашевського ч. 23, П. пов. 3—3

Український Робітничий Дім у Львові. Читальня просить ім. Івана Франка в таборі виселеній в Гмінді на стоїт естанціях загальних зборях першійла дати весь свій масток як основний капитал на вудлене або вбудоване у українського Робітничого Дому у Львові. Також чит. Просвіти ім. Тараса Шевченка дала одну акцію „Українського Банку“ у Львові на 400 К на ту саму ціль. На ліквідційних зборах чит. ім. Івана Франка зібрано кураторю, що має

заряджувати тям фондів і старати ся о його побільшені. Підписана кураторю зложіла в „Земельному Банку гіпотечному“ у Львові квоту 3520 К, м-є одну акцію „Укр. Банку“ 400 К і готівку 90 К 46 с. — разом 4012 К 46 с. Тепер звертають ся підписані до всіх працюючих людей Галичини і Буковини в завнесм, шоби хоч найдрібнішими датками причинили ся до зібраня такої суми грошей, шоби в столиці австрійської України і українське робітничтво мало центр свого житя. Гроші треба слати на адресу „Земельний Банк Гіпотечний“ Львів, Підвалє 7 для „Українського Робітничого Дому“ у Львові. — Гмінд, 1. мая 1918. Анна Сиродьська, Ірина Омельська, Іван Вовчук, Гриць Герасимчук, Омелян Бачинський, Емануїл Сандул і др Лев Ганкевич.

„Ukrainische Korrespondenz“ — одиникий у країнський тижневник в німецькій мові. Кождий свідомий український громадянин повинен передплачувати сю часопісь, бо якраз тепер українськи справа дуже актуальна і треба чужинців як слід сформувані про наші політичні змаганя. Виданцем є голова Народного Комітету д-р Кость Левицький, відпівдальний редактор посол Володимир Сінгалезич. Умоги передплати такі: річно 20 копон, піврічно 10 копон. Гроші просимо слати: Wien XVIII, Karl Ludwigstrasse 3/15. Просимо посіпити ся з замовленнями, шоби видавничтво могло устелити наклад, що при тепершій доржжечі є дуже важке.

НОНИНУРС.

Інспектора півітових комісіонерів викупна, піші і барабелль грїме „Краєвий Союз господарський спільк“ у Львові, вул. Зіморська ч. 20. Вимагає ся знаня комісіонерських функцій в одним з тих трех відділів. Платія К 500 — місячно і діти в часі водерсжі. — Зголшеня по можности устні від год. 10—12 в стужах Союзу. Посада сейчас до обсяга. 34 2 3

НАДІСЛАНЕ.

Оператор Д-р ЯКІВ ЗЕЛЬЦЕР повернув і машкає тепер „ул. Фредри ч. 7. Ординує від год. 8—10 і від 3—5. Телефон 298. XXVI 13 14

Д-р СТЕФАН БРИКОВИЧ

відчинив 1258 16—30
адвокатську канцелярію в Тернополі.

ЛІКАР

Д-р В. ЯНОВИЧ

первує і ординує в Станиславові (дім п. Хованця коло пошти). 1:25 1-15

ОГОЛОШЕНЯ.

Канцелярія адвоката

Івана Сас Комарицького

радника двора — у Львові, вул. Словацького 6. провадитє процеса регабілітаційні невинно засуджених через військові суди, та процеса о відшкодоване, За неповинні засуди. Інтервенує в дотичних Централах в справах о безворотні субвенції на відбудову знишених війнсю господарств, (будинки, анаряди домашні, інвентар і т. п.) виробляє воєнні позички, провадитє справи о чинитьби весні, справи причинкові у всіх трох інстанціях, підмоги для осіб і родин по цивільних ранених і убитих підчас війни та взагалі приймає всякі інші справи входячі в обсяг права. 1258 8—16

тоалетові під гаранцією, ще перетовщені, доки вистарчить запас, поручає С. ФЕДЕР, Львів, Сикотуська 7-498 ж 145—2

Академік, вправний інструктор, глядач лекцій. Ласкаві згадки в поданем усній прошу слати на адресу: Востодляр Я., Любін Велький. 30 1—2

Гр. нат. Уряд парох в Савогей п. о. Кривче Горішнє в Дісторі, просить Ви. п. Олександру в Каміських Пилешечу о поданє своєї адреси у важній справі. 24 1—3

Гімназіютема приймає на селі лекцію ів народних шкіль на час ферій або на цілий рік, Тарнавська вул Терещ ч. 26. 32

Шпїт введе сирепарувати собі кождий за помесячно плат. приладу, який виробляє дві долельно зібрані величини шроту. За округлість гарантує ся. Вислатьи ме ся за посліплатою 40 К в Пільна. Пріблєки шроту пислає Alois Kraus, Budapest VII Damjanich utca 52 за попереднім надісланем 40 ст в марках. 33

